

paprej, nego pri močnih, kjer obilna množina alkohola vino varuje pred pokvarjenjem. Močna vina iz zdravega grozdja pretakamo brez škode koncem januarja ali ob Svečnicah. Pri pretakanju ne pozabimo na žvepljenje sodov, kar naj služi kot pravilo pri tem poslu. V kleti skušajmo ohraniti zmiraj enakomerno toplino.

V čebelnjaku.

Če nastane kateri lepši solnčni dan, odpremo izletišča, da čebele napravijo izlet ter se ocedijo. Pred panji je sneg odstraniti ter položiti slamo ali deske, da čebele pri izletavanju ne padejo na tla. Čebela, ki pade v sneg, je izgubljena. Ona se je ohladila in njeno življenje je končalo. Umen čebelar prisluškuje večkrat priposameznih izletiščih, da-li je v panju popolnoma mirno ali ne. Zasliši li kakšno brnenje v njem ali nemir je to znamenje, da v panju nekaj ni v redu. Vzrok nemira mora biti glad, žeja, pomanjkanje svežega zraka, ali pa kakšni škodljivci, ki se je vrnil v panj. Ako izletišče ni bilo zamašeno z rešetko, tedaj se je mogoče priklatliti vanj miš, ki najde na satovju svoj zaželjen prigrizek. V takšnem slučaju ponesimo panj na topel prostor, ga pregledamo in nedostatek odstranimo. Pogledajmo stare satnike in čebelarstvo orodje ter popravimo vse, kar ni v redu. Obenem izdelujemo nove satnike in medstene ter naročimo vse potrebščine za prihodnje leto. Ob koncu leta izračunajmo vse dohodke in izdatke, da moremo razvideti, dali smo v čebelarstvu napredovali ali nazadovali.

V decembru prazniki se kar vrste,
Božične dni, otrok nedolžnih god;
Miklavža se nešteti vesele,
Ko pride blagoslovljat mladi rod.

Dnevnik računski kmet prebira,
Knjige čita šolarček pri hiši;
S tem obzorje dušno si odpira
In srca viharje zle utiši.

Vekoslav Stampar.

**Čaša Radenske vode, izpita pred jedjo,
povzroča dober tek!**

Politični ogled.

Država SHS.

Prošli teden je bila razširjena PP volilna vlada na 20 ministrov in 5 državnih podtajnikov. Na novo so postavljeni: Za ministra za trgovino in industrijo dr. Gjurio Šurmin, za ministra brez portfelja dr. Mate Drinkovič, za ministra agrarne reforme dr. H. Krizman, za ministra izenačenja zakonov dr. Milan Srskič; dosedanji minister za zenačenje zakonov dr. Marko Gjuritič je imenovan za ministra za socialno politiko, dosedanji minister za trgovino in industrijo dr. Prvislav Grisogono za ministra brez portfelja. Za drž. podtajnika v ministrstvu za agrarno reformo je imenovan dr. Miloš Ivković, beograjski zdravnik in radikalni poslanec za Osijek; za drž. podtajnika v notranjem ministrstvu Ranko Trifunović, Pašičev ljubljenelec in specialist za južnosrbske zadeve. Izdajalcu Slovenije dr. Žerjavu sta se pridružila izdajalca iz Hrvatske dr. Šurmin in dr. Drinkovič, da delita z njim tudi narodni obračun in obsodbo dne 8. februarja 1925.

Države Male antante in Rusija.

Ruski zastopnik Rakovski je izjavil: Čehoslovaška je nas dejansko priznala in mi njo. Ker pa bi bilo za čehoslovaško republiko mučno, da bi nas tudi »de jure« prepoznala, kakor Francija, smo mnenja, da sedaj ko nas je tudi Francija že »de jure« priznala, ne bo nobene težave več za Čeha, da nas tudi oni »de jure« priznajo. Mnogo bolj zapleteno je naše razmerje do Rumunije. O tem povem lahko le toliko, da pač Rumunija potrebuje naše priznanje, nam pa rumunskega priznanja ni treba. O Jugosloviji sploh ne govorim. Vnanjo politiko Jugoslavije določajo njeni notranje-politični boji. Ta boj je dosegel danes svoj vrhunec. Od izida tega boja je odvisno tudi naše držanje napram Jugoslaviji.

Obsodba atentatorja.

Pred dunajsko poroto je bil v ponedeljek končan proces proti atentatorju na bivšega zveznega kancelarja dr. Seipla, delavcu Karolu Javureku. Atentator je bil obsojen radi poskušenege atentata na tri leta in šest mesecev težke ječe.

Angleško-egiptovski spor.

Angleška delavska stranka je izdala manifest, v katerem obžaluje nastop sedanje angleške vlade proti Egiptu in ostro obsoja njeno politiko zatiranja in nasilja. Vlada Velike Britanije se moti, če misli, da je moralno upravičena za tak nastop še danes, potem ko je že leta 1922 priznala Egiptu neodvisnost. Zasedba Egipta je ravnotako malo opravičena, kakor zasedba Belgije od strani Nemčije iz vojaških ozirov. Egipčani imajo isto pravico do samovlade, kakor drugi narodi. Kar počneja sedanja vlada, je političen zločin. Delavska stranka zahteva sklicanje posebne angleško-egiptovske konference, ki naj reši vsa sporna vprašanja.

? Ali sem že obnovil naročnino ?

Na delo za naše časopise!

Novo leto se bliža. Treba bo zopet obnoviti naročnino na časopise, treba bo pa tudi nabirati nove naročnike. Somišljeniki! Časopisi so velesila, ki imajo velikanski vpliv na ljudstvo. Kakor piše časopis, tako mislijo čitatelji. Slab, brezverski, nepošten časopis pokvari ljudsko dušo, dober, katoliški časopis pa mišljenje ljudstva ublaži in napravi plemenito. Zato pa Vas kličemo vse, ki ste naši pristaši in somišljeniki, na neumorno agitacijo za naše časopise. Kdor je na naše liste že naročen, naj naročnino takoj obnovi, kdor pa še nima naših listov naj sili jih nanovo naročiti.

Vrli katoliški možje in krščanske žene, navdušeni mladeniči in zgovorna dekleta! Napravite si po župnijah ali pa tudi po vaseh agitacijske odbore za katoliško časopisje! Armada naših somišljenikov je ogromna in če ta armada cela poseže v agitacijo, je zagotovljen sijajen uspeh.

Kako naj agitiramo za časopise?

Agitaciji za naše liste je posebno določen čas od 15. do 31. decembra. V tem času mora biti cela Štajerska preprežena z gibčnimi agitatoricami in agitatorji, ki bodo šli od hiše do hiše, od osebe do osebe.

Da bo agitacija uspešna, prosimo svoje prijatelje in zaupnike:

1. Skličite najagilnejše naše pristaše iz vsake vasi ali občine k posvetovanju, kjer se dogovorite, kako boste agitirali. Osnujte si agitacijski odbor.
2. Agitacijo morate razviti od hiše do hiše, od osebe do osebe. Pri vsaki priliki povzdignite svoj glas za razširjenje naših listov.
3. K agitaciji pritegnite pred vsem agilne moze in žene, posebno pa našo vrlo mladino.
4. Na agitacijo naj gredo vedno po dve in dve znani in spoštovani osebi, ki znata dobro govoriti.
5. Čas za agitacijo si določite sami po Vaših krajevnih razmerah. Razvijte pa agitacijo še pred novim letom, da novi naročniki dobijo liste v januarju. Sploh zapomnite si tole: Kdor si list že takoj sedaj na novo naroči in ga plača za celo prihodnje leto ali vsaj za pol leta naprej dobi list že takoj zdaj, a vsa naročnina se mu vpiše na dobro za čas do konca decembra 1925. Vsak novi naročnik torej, ki si list plača zdaj takoj za celo leto ali za pol leta, dobi pravzaprav časopis v mesecu decembru zastonj.
6. Nabiralnih pol agitatorjem ne bomo pošiljali. Agitatorji naj vzamejo čisto navadno polo papirja in naj na njo natančno napišejo stare in nove naročnike, ki jim plačajo list in sicer naj zapišejo natančno ime, stan, kraj, pošto in znesek ter naj pri vsakem pristavijo, ali je star ali nov naročnik. Vsak, ki takrat ko plača naročnino, lista več ne dobiva, je nov naročnik.

7. Seznam naročnikov in nabrani denar naj nam agitatorji pošljejo ob enem vsaj vsak teden, da dopošiljenje listov ne bo zaostalo.

8. Vse stroške, ki jih imate z odpošiljanjem, si takoj zaračunite in odtegnite od nabrane svote.

9. Naročniki »Slovenskega Gospodarja« in »Straže« naj se nam pošljejo ločeno za vsak list posebej, ker drugače lahko nastanejo velike znešnjave.

10. Mnogi bi si list radi naročili, pa ne vedo, kako naj to storijo. Zato je dobro, ako daste na naše stroške ob nedeljah pred cerkvijo oznaniti, da se bode sprejemala naročnina v kakem prostoru blizu cerkve, n. pr. v bralni sobi, ali da se bodo tam izpolnjevale položnice, katere naj prinesejo seboj. Na dotičnem prostoru naj potem čaka kdo, da tistim, ki se oglašijo, pomaga.

Posebno zdaj ob novem letu naj se razlega povsod le ta apostolski klic: »Proč z brezverskim časopisjem iz slovenskih hiš!« V vsako hišo pa vsaj en katoliški list!

Glavni agitacijski odbor za katoliško časopisje, Maribor, Cirilova tiskarna.

KOLIKO BODO STALI NAŠI ČASOPISI L. 1925?

Naši časopisi ohranjajo za prihodnje leto popolnoma stare cene. Dasi ravno so se pomočniške plače tekoma leta 1924 zvišale, se vendar cene našim listom po novem letu ne bodo nič zvišale.

»Slovenski Gospodar« bo stal v letu 1925 v Jugoslaviji:

celoletno 32 dinarjev,
polletno 16 dinarjev,
četrtletno 8 dinarjev,
krat toliko, kakor doma.

Zunaj naše države p a stane »Slovenski Gospodar« še en-

»Straža« bo stala leta 1925 v Jugoslaviji:

Celoletno 80 dinarjev,
Polletno 40 dinarjev,
Četrtletno 20 dinarjev,
Mesečno 7 dinarjev.

Izven naše države stane »Straža« še enkrat toliko, kakor doma.

POLOŽNICE ZA »SLOVENSKEGA GOSPODARJA« smo priložili današnji številki in sicer vsakemu naročniku. Kdor ima list še plačan, naj svojo položnico porabi za kakega novega naročnika; komur pa naročnina poteče z novim letom, pa nam naj pošlje naročnino za leto 1925 za sebe. Nikdo naj položnice ne zavrže, temveč naj jo shrani, da jo ob svojem času porabi.

Upravištvo »Slov. Gospodarja.«

Prireditve

Odsek Orel v Hočah priredi dne 7. decembra igro »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček« v zvezi z Miklavževim večerom in sicer ob treh popoldne in ob pol osmih zvečer pri g. Visočniku. Ker je nekaj smešnega in zanimivega, ste vabljeni v obilnem številu. Bog živ!

Miklavžev večer v St. Ilju v Slov. gor. Kakor lani, priredi se tudi letos dne 7. t. m. ob treh popoldne v dvorani Slovenskega doma Miklavžev večer z bogatim vsopredom. Vsi prijatelji mladine in poštene zabave so prav ugodno vabljeni, da se ga udeležite. Bog živ!

Sv. Marjeta pri Moškajcih. Čim se je delo na polju nekoliko ustavilo, poživila so se tukašnja društva in začela misliti in se pripravljati na predstave, predavanja itd. Dne 23. novembra je priredil Orel krasno usplo igro: »Fernando.« Igralo se je vzorno in je nudila gledališka predstava pravi užitek posetnikom. — Dne 7. t. m. pa priredi Čebelarstvo društvo predstavo s tremi enodejankami in sicer dve veseli igri in eden dramatični prizor. Čebelarstvo društvo ugodno vabi vse k najobilnejši udeležbi ob blizu in daleč.

Pri Sv. Marku pri Ptujju uprizore »sosedje šmarjet-ski Orli« na praznik Brezmadežne D. M. to je, dne 8. decembra takoj po večernicah v prostorih ondajne Posojilnice tridejansko igro »Fernando, strah Asturije«. Igra je jako lepa in polna pretesljivih dogodkov. Vsi okoliški prijatelji in somišljeniki, posebno mladina, izkro, vabljeni. V slučaju skrajno slabega vremena se prireditve ne vrši. Bog živ!

Loče pri Poljčanah. Marijin praznik, dne 8. decembra, bo naša mladina obhajala na najslavesnejši način. Zjutraj bo skupno sv. obhajilo Orlov in Orlic, Marijine družbe in otrok iz Marijinega vrta; popoldne slovesni sprejem novih članov v imenovana društva, potem pa prelepa igra »Goslarica naše ljube Gospe«. Ločani in tudi sosedi, pridite in oglejte si naše slavnosti!

Tedenske novice.

Občni zbor Kmetijske družbe s starimi delegati. Sedanja vlada je po svojem novem komisarju, ki ga je postavila na čelo Kmetijske družbe, dala za 17. novembra že sklicani občni zbor preklicati in je za ponedeljek, dne 15. decembra 1924, ob 11. uri popoldne v dvorano hotela »Union« v Ljubljani sklican redni občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo za poslovno leto 1923 s starimi delegati, izvoljenimi za leto 1923. (V »Vabilu« se namreč pravi: »Ta občni zbor se vrši za poslovno leto 1923 in se smejo istega udeležiti le oni delegati podružnic, ki so bili pravilno izvoljeni na podružničnih občnih zbora 1. 1923, odnosno do inkl. 29. januarja 1924, na podlagi števila udov, ki so svojo udnino plačali do 31. marca 1. 1923.) Dnevni red občnega zbora bo: Volitev predsednika, I. in II. podpredsednika, 18 odbornikov in 2 pregledovalcev računov. Po določilu par. 18 volimo Štajerci 1. podpredsednika in 7 odbornikov, Korošci 1 odbornika. Volitev predsednika, podpredsednikov in odbornikov se vrši z glasovnicami, ki so se izdale v barvi poverilnic, volitev računskih pregledovalcev pa se vrši s posebnimi (belimi) glasovnicami. Zoverilnice in glasovnice so se doposlale gg. delegatom potom pošte priporočeno. Veljavne so samo one glasovnice, ki nosijo žig vladnega upravitelja. Delegati, ki poverilnic in glasovnic niso dobili, naj zahtevajo od načelnika podružnice uradno potrdilo, da so bili za leto 1923 pravilno izvoljeni za delegata. Glasovnice izpolnite šele v Ljubljani.

Duhovniške novice. Pisatelj g. Franc Ks. Meško je imenovan duhovnim svetovalcem lavantinske škofije. S 1. t. m. je postal gospod Avguštin Jager, župnik pri Sv. Rupertu nad Laškim, g. Anton Essenko na Belih vodah, g. Franc Polak pri Sv. Janezu na Dravskem polju in g. Andrej Lovrec v Ljutomeru; g. Alojzij Kramaršič je postavljen za provizorja v Galiciji pri Celju, g. Janez Mlakar pa v Zagorju; g. Leopold Amon je prestavljen od Sv. Janeza k Sv. Lovrencu na Dravskem polju, Jurij Mikolič iz Luče v škale, Anton Zupanič iz Skal v Luče, Ignac Nadrah od Sv. Trojice v Halozah v Hoče, na njegovo mesto pa je prišel g. Franc Rop od Sv. Lovrenca na Drav. polju.

Sprejeto slovesnega blagoslovljenja novih zvonov Matere Milosti. V soboto, ob pol 7. uri zvečer prireditelj vsa župnijska društva bakljado po mestu. Zbirališče pred baziliko od 6. ure naprej. V nedeljo, 7. decembra od četrta na osem do tri četrta na osem se pričnejo pred cerkvijo zbirati društva z zastavami. Točno ob osmih odhod od cerkve k livarni v Melje, odkoder se razvije slavnostni sprevod. Ob tri četrta na deset prihod prevzvišenega kneza in škofa. Takoj po prihodu bo tiha sv. maša Prevzvišenega, darovanje za nove zvonove in slovesni govor Presvetlega ter blagoslovitev peterih zvonov pred cerkvijo. Nato se bodo zvonovi dvignili ob zvokih godbe Katoliške omladine v visoke line, odkoder bodo vernike iz mesta in okolice vabili k službi božji, posebno še k častenju Matere Milosti. Vsem vnetim in požrtvovalnim častilcem Matere Milosti od blizu in daleč v prijetno obvestilo.

Novice od Sv. Križa pri Mariboru. V ponedeljek, dne 17. novembra, smo pokopali novega majerja na Minklovi hubi, Stefana Zlahtiča, ki se je bil v Zg. Sv. Kungoti oženil komaj tri tedne prej. Zahrbna pljučnica mu je pretrgala nit življenja. — Isti dan popoldne sta se poročila Vincenc Weis, kolar iz St. Jurja, ter Ivana Zavcer iz Prtlakovskega grunta. — Prejšnjo nedeljo smo priredili tri zabavne igrice, ki pa sicer niso bile brez poučnega vena. Prva igrice »Zamorec« nam je pokazala, kam je prišel sicer dobri, pa premalo izobraženi čevljar! Navihani berači

mu je pokradel vse, nazadnje ga pa še s sajami namazal in ga spremenil v zamorca! Druga igrice »Dve teti« nam je podala lep nauk, kako najde vsak svojo srečo v lastni marljivosti, ne pa v tem, da bi se zanašal na bogato dedščino. Tretja veseligrice »Mutast muzikant« daje vsem služnikom, zlasti mladim dekletom, resen nauk, naj ne verjamejo vsakemu lizumu, temveč vestno izpolnjujejo svoje stanovske dolžnosti. Posamezne vloge so bile srečno razdeljene in uspeh prireditve je bil popoln, samo tuintam se je hotel med posamezne prizore vmešavati demon alkohola, ki je tisti dan imel nekeje v bližini svoje »tancunterhaltungo.« Drugič upamo, da ne bo več tako vsiljiv, ker smo prišli do prepričanja, da nima smisla za dramatično umetnost, pač pa zna izvrstno kozolce prevračati, kar je pokazal še tisti večer ob poznih urah. Naši pridni igralci se pa hočejo v kratkem lotiti neke lepe, bolj resne igrice, na kar že sedaj opozarjamo naše občinstvo. Prepričani smo, da bodo pod skrbnim vodstvom g. Hlebca dosegli redno večje uspehe!

Kaj so iskali, to so dobili. Zadnje nedeljo so mariborski lovci lovili krog Vrhloga nad Pragerskem. Po končanem lovu so se slovenski lovci odpeljali nazaj v Maribor, nemški pa popivali v gostilni na Vrhlogi. Ravno v isti krčmi so pili tudi domači knetski fanti. Lovci so začeli fante zbadati, eden je hotel celo enega od fantov oklofutati. Tako postopanje mariborske gospode je fante razkačilo in lop po lovcih. Mariborski lovci so se branili tako junaško, da so jim fante polomili sedem pušk. Eden od lovcev je tekel in na pobegu je padel v apnenico. Ko se je skotal čisto pobeljen iz jame, so ga fante kot belo vrano preganjali do Pragerskega. Dr. Žerjavovo »Jutro« in mariborski »Tabor« se sedaj razburjata na vso moč in kričita, da so Vrhložani kot preveč goreči in nahujskani klerikalci se lotili mariborskih lovcev. Mi Vrhložani pa pravimo: kaj so iskali, to so dobili. Ako bi bili mirni, bi jim tudi mi Vrhložani ne bili skrivili niti lasu.

Prvi pregled za zgradbo nove ceste, ki bi naj vezala Slov. Bistrico preko Venčesla v Oplotnico, se je vršil te dni. Pri gradbi te ceste bodo prišli v poštev načrti, kateri so bili izdelani že pod rajno Avstrijo v soglasju z okrajnim zastopom Slov. Bistrica in štajerskim deželnim odborom.

Kaj nam poročajo od Sv. Marjete pri Moškanjcih? Preteklo nedeljo zjutraj je umrl Fr. Savec iz Gorisnice. Bil je 18 let občinski predstojnik in 20 let načelnik farne hranilnice. Vso svojo moško dobo je bil tudi vnet zagovornik krščanskega, slovenskega in malokmetijskega programa, zato se je vneto držal organizacije Slov. ljudske stranke. Blagemu pošteniaku svetila večna luč! — Po rani naši smo imeli velik političen shod in soglasno odobrili delovanje in program našega zastopnika in Jugoslovanskega kluba. — Nekaj prav posebnega je bilo po večerjicah. Zbrale so se naše mladinske organizacije in domačin Veseljek je prednašal, kako pišejo pisatelji Meško, Cankar in Medved o materi. Naša zavedna mladina, zbrana v ogromnem številu, je z izrednim zanimanjem poslušala in se predavatelju iskreno zahvalila.

V Lahoncih je po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, umrl dne 24. novembra zjutraj v 16. letu svoje starosti član orlovskega naraščaja Tonček Krajnc. Kako je bil rajni priljubljen med mladino, je pokazal njegov veličasten pogreb in ko so štirje Orli izročili njegovo truplo materi zemlji, se je marsikatero oko zasolžilo. Naj počiva v miru!

Stanovanjska beda pri Mali Nedelji. Stanovanjska beda tudi pri nas ne dela izjem. Primanjkuje stanovanj za učitelstvo, orožništvo, še celo organist se ne more nastaniti v stanovanje, ki mu je odmerjeno. Oblasti se za stvar premalo brigajo, čeravno že stoji eno poslopje, ki bi bilo popolnoma primerno za razna stanovanja, par let popolnoma prazno. Lastnik se poteguje za gostilniško koncesijo, ki je seveda popolnoma nepotrebna, ker dve gostilni, ki sta ena poleg druge, za tukajšnje razmere popolnoma zadostujeta. Vsem se je v spominu lansko leto vinotočev, ko so bili razni pretepi in surovosti na dnevnem redu in si nihče ne želi kaj takega več nazaj. Zalibog se še najdejo ljudje, ki škodljivo stvar zagovarjajo, ker pregovor pravi: kdor maže, tisti vozi in južine pomagajo in vlečejo. Merodajni krogi naj ne dopustijo nove gostilne, pač pa v prazne prostore nakažite stanovanja, kar bo javnosti v večjo korist, kakor pa nova mesta za popivanje in pretepe.

Kmečka hiralnica v Muretcin. Po dolgotrajnih predelih smo vendar dospeli do tega, da se bode zamogel v najkrajšem času vršiti ustanovni občni zbor hiralničnega društva. Dne 14. decembra bo pri Sv. Marjeti nižje Puja v gostilni g. Mikl po pozni sv. maši, to je po dohodu osebnega vlaka ob 11. uri dopoldne, ustanovni občni zbor. Uverjen sem, da ste prepričani o veliki potrebi kmečke hiralnice ter bode v obilnem številu se udeležili občnega zbora ter tako pripomogli do končne in skorajšnje ureditve muretskega gradu v ta dobrodelni namen. Blagor usmiljen, ker bodo usmiljenje dosegli. Za pripravljalni odbor: Janko Verbajnsak.

Delavski shod pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Viničarji, knetski delavci, bajtarji in sploh vsi, ki se preživljate pretežno od svojega osebnega zaslužka, pridite v nedeljo, dne 8. decembra, vsi na javen delavski shod, ki bo takoj po rani sv. maši v društveni dvorani pri Sv. Miklavžu. Poročata tovariša Žužek in Semenčič. Naj nikdo ne izostane! — Okrajna Delavska zveza Sv. Miklavž.

Prosvetno kat. društvo v Celju je na novo uredilo in pomnožilo svojo knjižnico. Po dolgih zimskih večerih potratu marsikdo mnogo prostega časa, ki bi ga mogel s čitanjem dobre knjige brezdomno koristneje uporabiti ter se pri tem še razvedriti in zabavati. Prosvetno društvo se zaveda, da se je splošna višina kulture tudi pri nas znižala. Najširšim krogom je torej posebno pozornost posvetiti s tem, da se med njimi širi literatura, ki služi splošni

izobrazbi. Pa ne le zato, da dosežemo višino, ki smo bili na njej, temveč tudi zato, ker hiti čas in rodi vedno kaj novega, moramo izpopolnjevati svojo izobrazbo, zakaj: kdor ne napreduje, nazaduje! Knjige se delijo vsako nedeljo ob 9. do 10. ure dopoldne v tajništvo pri »Belem volu.« Za vsako izposojeno knjigo je treba plačati 1 dinar. Člani knjižnice, ki imajo knjige doma, se naprošajo, da jih vrnejo, ker se jim v nasprotnem slučaju knjige ne bodo več posojevale. Sploh je za dobro delovanje knjižnice potrebno, da se knjige vračajo v določenem roku.

Celjske novice. Pri znanem železninarju Rakuschu se je v soboto smrtno ponesrečil 20 letni pisarniški nastavljenec Strucl. Padel je z lestve tako nesrečno, da si je zlomil tilnik in ko so ga prepeljali v bolnico, je umrl. — Fantek utonil. Pri Plevčakovi vili v Gaberju je v soboto padel 7 letni sinko delavca Rotterja v potok, ki teče mimo hiše. V potoku namreč ni skoraj nič vode, pač pa sama luža, v kateri se je otrok zadušil. Na meščanski šoli se je pojavil en slučaj škrlatice, ki je zahteval smrtno žrtev. Radi tolikanj nevarne in nalezljive bolezni je pouk na meščanski šoli za nekaj dni prekinjen.

Celjska porota. Dne 2. decembra se je začelo pred celjskim okrožnim sodiščem zopet porotno zasedanje. Tokrat se bo obravnavalo samo pet slučajev. Kot prvi je bil dne 2. decembra obsojen na poldrugo leto težke ječe rudar Ludvik Zupan, ker je dne 18. septembra t. l. posilil 11letno deklco.

Tat v cerkvi v Pišecah. V pretečenem tednu so izginito iz cerkve v Pišecah dve črni in dve zeleni ministrantski obleki. Bile so še nove, pred enim letom kupljene za 1700 dinarjev. Kdor bo v kateri okoliški župniji kaj takega izsledil, naj blagovoli takoj naznaniti to orožništvo in proti povrnitvi stroškov župnijskemu uradu v Pišecah.

Javna zahvala Vzemni zavarovalnici. Letošnje poletje je naredila strela precejšnjo škodo pri podružnici sv. Barbare v župniji Pišce na strelovodu in na zidovju. Podružnica je bila sicer zavarovana pri Vzemni zavarovalnici v Ljubljani za malenkostno svoto 4000 dinarjev. Čeravno pa je bil strelovod in zidovje od zavarovanja izključeni, je Vzemna zavarovalnica vendar nakazala kar prostovoljno 500 dinarjev nagrade za popravilo. Zato se ji cerkveno predstojništvo najlepše zahvaljuje in jo tudi vsakomur priporoča.

V Dobju je umrl dne 28. novembra g. Franjo Novak, bivši podpredsednik okrožnega sodišča v Travniku. Na stare dni si je zopet želel prebivati v svojem rojstnem kraju. Bil je vedno blag značaj in vedno strogega katoliškega prepričanja. Blagi mož naj počiva v miru!

Koledarčki Jugoslovanske kmečke zveze za l. 1925 prav posebno ugajajo zaradi zanimive vsebine, kar se pozna letos po pomnoženih naročilih. Od razpošiljave krajevnim organizacijam SLS nam je ostalo še zadostno število, tako da še lahko ustrežemo morebitnim naročilom, na kar opozarjamo krajevne organizacije SLS in posameznike. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova

Človek, ne jezi se! s slabo uro, kajti za mal denar dobiš pri slavnostni trdki ur H. SUTTNER v LJUBLJANI št. 992 prvovrstno, zanesljivo in dobro uro s čvrstim in preciznim ustrojem. Istotako lepo in moderno zlatino in srebrnino po umerjenih cenah. Z urami znamke »IKO« je firma Suttner dosegla svetovni glas! Zahtevajte cenik!

Sedaj je dobro! pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet in ude nadrgnila s FELLERJEVIM BOLEČINE OLAJSAJOCIM ELSAFLUIDOM. Imate bolečine v udih? Nahod? Glavobol? Zobobol? Krče? Tripite na slabosti? Slabem spanju? Nervoznosti? Poizkusite Fellerjev Elsafluid, kateri Vam bo v hudih dneh dober prijatelj. En zavoj s 6 dvojnimi ali 2 specijalnima steklenicama z zavojnico in poštnino za 62 dinarjev pri lekarnarju EUG. V. FELLER v KTUBICI DONJI, Elsatrg 341, Hrvatska.

Popravek. V zadnjem oglašju »Kje kupuješ najcenejše ure?« se mora glasiti: Poročni prstani, 14 karat zlati, par stane mesto 240 din. — 400 din., kar blagovolijo čitatelji upoštevati.

Gospodarstvo.

O APNENJU.

Apneni prah.

Kdor je kedaj gasil apno, je opazil, da se je količina apna po ugašenju znatno povečala in sicer s tem, da je apno popilo mnogo vode. Ako hočemo živo apno pretvoriti v prah, moramo na vsakih 100 kg apna vliči 32 litrov vode. Iz 100 kg živega apna dobimo torej 132 kg apnenga prahu. Ko smo to zvedeli, znamo tudi presoditi vrednost apnenga prahu v primeru z živim apnom. Apneni prah torej ni nič drugega, nego odpadki živega apna pri zgajnji v obliki majhnih drobcov, ki leži po apnenicah ter se potom vsrkavanja vlage in zraka polagoma ugaša in spreminja v ugašeno apno.

Kar se tiče uporabe apnenga prahu, velja isto, kakor pri živem apnu. Če vzamemo živega apna na 1 ha 40 q, moramo vzeti apnenga prahu 60 q, ako hočemo doseči enak gnojilni uspeh.

Čistilno apno.

Pri fabricaciji sladkorja se rabi čisto živo apno za čiščenje sladkornega soka od raznih primesi, katere ne spadajo v sladkor. Pri tem čiščenju se dobiva čistilno (saturacijsko) apno, ki je dobro apnenno gnojilo.

Po analizi je ugotovljeno, da vsebuje čistilno apno razven nekaterih drugih sestavin, ki nimajo za nas posebne važnosti, še te-le snovi: dušika povprečno 0.25%, fosforove kisline povprečno 0.50%, kalija 0.25%, apna 24—25%.

Če potrosimo na 1 ha povprečno 200 q saturacijskega apna, spravimo s to količino v zemljo obenem tudi okrog

100 kg fosforove kisline (kar odgovarja približno 6 q superfosfata), dalje okrog 70 kg dušika (toliko se ga nahaja v cirka 3½ q čilskega solitra) in končno okrog 50 kg kalija (katero množino vsebuje cirka 125 kg 40% kalijeve soli).

Ce že poedine zgoraj omenjene sestavine niso toliko vredne, kakor poedine hranilne snovi v umetnih gnojilih, vendar jih ne smemo prezreti v celoti. Sicer pa predmetno vprašanje še ni popolnoma razjasnjeno. Stvar v to pokličenih strokovnjakov je, da izpolnijo to vrzel in podajo v tem oziru svoja mnenja, ki morejo voditi do končne rešitve.

Posušeno saturacijsko apno razpada v fin prašek ter se vsled tega lahko trosi čisto enostavno po zemlji. Pri nakupu apna je zategadelj paziti na to, da je čim bolj suho in se ne prevaža nepotrebna voda. Uporabljati ga je šele tedaj, ko se je do dobrega posušilo in razpadlo v fin prah.

Za 1 ha zemlje je potrebno 80—400 q čistilnega apna, osobito za lahke zemlje, v katerih deluje bolje od vseh drugih apnenih gnojil.

Sladkorna pesa spada med one rastline, ki odvezemajo zemlji največ apna. Konstatiralo se je, da 300 q sladkorne pese zemlji odvzame 115 kg apna. Zategadelj je treba zemlji, na kateri stalno pridelujemo sladkorno peso, dodajati apna. Polja, ki leže v bližini sladkornih tovarn, imajo to veliko prednost, da se more na nje iz tovarn dovažati čistilno apno. Vsled tega opazamo v čehoslovski republiki pravo tekmo glede nabave čistilnega apna od strani okoliških pridelovalcev sladkorne pese.

Gips.

Malec nam je tudi dobro znano apnenno gnojilo. Čisti malec je bele barve, sivemu pa je primešana zemlja. Gips sestoji iz žveplene kisline in apna. Veliko korist imamo od gipsa zaradi tega, ker pomaga, da se težko raztopne hranilne snovi v zemlji hitreje raztope. Gips je koristen pred vsem za deteljiska in sočivje. Trosi se v pomladi po dežju ali ob vlažnem vremenu, kakor hitro začnejo rastline zeleneti. Na travnikih, kjer se nahaja mnogo detelje, se gips tudi dobro obnese. Za 1 ha veliko deteljisce potrebujemo 4—6 q gipsa. Malec nam koristi najbolj v vlažnem podnebju in v zemlji, ki je najbolj rahla, drugače pa rodovitna in dobro obdelana.

Lapor.

Lapor je različne vrednosti in sestavine. Imamo lapor, ki vsebuje 10% apna in tudi takšnega, ki vsebuje 85% apna. Poleg apna nahajamo v laporju še glino in nekoliko peska. Razločujemo glinasti ali ilovnati lapor, apneni ali peščeni lapor in razne vmesne varijacije laporja. Svetlosivi lapor vsebuje več apna, nego temnosivi, v katerem je zopet več kalija, nego v prvem. Če je zemlja težka in ilovnata, jo prav dobro zboljšamo z apnenim laporjem, če je pa lahka in peščena, ji pomagamo do boljše rodovitnosti z glinastim laporjem.

Da lapor hitreje sprsteni, ga raztrosimo v jeseni, na spomlad pa prevlačimo z brano, da se razdrobi in razsuje. Ako hočemo zemljo z laporjem pognojiti, je potrebno, da ga navozimo vsaj za 3 cm na debelo po njivi in poteka podporojem. Za gnojitev je dober le mehki lapor, ki se rad razsuje in spremeni v prst. Koliko časa zaleže takšno gnojenje, se ravna po lastnostih laporja in po lastnostih zemlje, kakor tudi po tem, koliko laporja smo navozili. Za 1 ha zemlje je potrebno približno 200—300 q laporja, ako vsebuje isti 50% apna, sicer ga je potrebno še več. Gnojenje z laporjem je razširjeno zlasti v Nemčiji in ugaja vsem rastlinam brez izjeme.

Zaključek.

V gornji razpravi smo hoteli opozoriti naše kmetovalce na ogromen pomen apna v naprednem kmetijstvu. Vsakdo, ki namerava gnojiti, bodisi z domačim hlevskim gnojem, ali pa z umetnimi gnojili, naj se poprej prepriča, ali je v njegovi zemlji dovolj apna ali ne, predno se odloči za to opravilo. Šele ko se je prepričal o vsebini apna v zemlji, se more odločiti za eno ali drugo gnojilo. Zlasti umetna gnojila rabijo ne samo mnogo apna, da morejo sploh učinkovati, nego zahtevajo tudi takšna fizikalna svojstva tal, s kakršnimi se odlikuje zemlja, ki vsebuje obilo apna. Predvsem je torej treba, da vsebuje zemlja zadostne množine apna in šele potem se jo more gnojiti z uspehom z ostalimi umetnimi gnojili.

Umetna gnojila so kakor britev, ki koristi samo človeku, ki je vajen brivskega posla in škoduje tistemu, ki se z njo poreže, ker tega orodja vsled nespretnosti svojih roki ne zna rabiti.

Vekoslav Štampar.

Mariborski tržni dan dne 29. novembra 1924. Ta dan so pripeljali slaninarji 43 vozov svinjskega mesa in slanine na trg in so prodajali meso po 20 do 40 dinarjev, slanino po 35 din. in drob po 15 do 20 din. kg; domači mesarji so prodajali govedino po 22 do 25 din., teletino po 25 do 30 din., svinjino po 35 din., slanino po 35 do 40 din. in jagnjetino po 20 din. kg. Drugače ta trg ni bil posebno dobro preskrbljen. — Perutnine je bilo samo okoli 400 do 500 komadov in so se prodajali kokoši po 20 do 60 din., race po 60 do 90 din., gosi po 80 do 100 din. in purani po 80 do 140 din. komad. — Domačih zajčkov ni bilo videti. — Ribe. Morske ribe so se prodajale dne 28. in 29. novembra po 20 do 25 din. kg. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. To pot so kmetje pripeljali le 10 voz na trg in so prodajali krompir po 10 do 10.50 din. mernik, glavno zelje po 1.50 do 6 din. komad, čebulo po 3 do 6 din., česenj po 5 do 10 din. venec, kislo zelje po 4 din., kislo repo po 2 din. kg, bučno olje po 32 do 33 din. liter, jajca po 2.20 do 2.50 din., limone po 1 do 1.50 din. komad, jabolka po 3 do 5 din., hruške po 4 do 12 din., grozdje po 12 do 20 din. ko, kostanj po 2 do 4 din., pečen 6 din. liter. — Lesena in lončena roba. Cena tej robi je bila kakor pretečni te-